

Eugen Onegin utan kör

OPERA

Peter Tjajkovskij: Eugen Onegin, regi Neeme Kuningas, dirigent Harri Karri, scenografi Marge Martin.

I rollerna bl.a. Rene Soom, Jutta Holmberg, Pekka Kuivalainen, Kristjan Möiste, Tiina Penttinen, Annaliisa Pillak och Merle Silmato. Almisalen 24.1.2003. Tidigare spelad i Joensuu 6.11.02, premiär Tallinn 4.5.03.

Sibelius-Akademins nya uppsättning av *Eugen Onegin* har gjorts i samarbete med Joensuu stadsorkester och operaförening, samt Estoniateatern och Estlands musikakademi. Det kan alltså inte ha varit en fråga om bristande resurser att de valde att spela utan kör. Det var ett beklagligt val och en konstnärlig miss. Kanske orsaken var en fnurra på träden någonstans i samarbetet?

Föreställningen dirigerades snärtigt av en av korrepetitorerna, **Harri Karri**. Joensuu stadsorkester spelade stundtals alldeles utmärkt och hade den unge dirigenten haft mera auktoritet, skulle han ha tvingat dem att hålla nivån konsekvent och därmed minskat på missödena.

Neeme Kuningas regi var mycket rörlig och plastisk, och hans tablåidé med huvudpersonerna i "burar" innan scenen kom i gång var

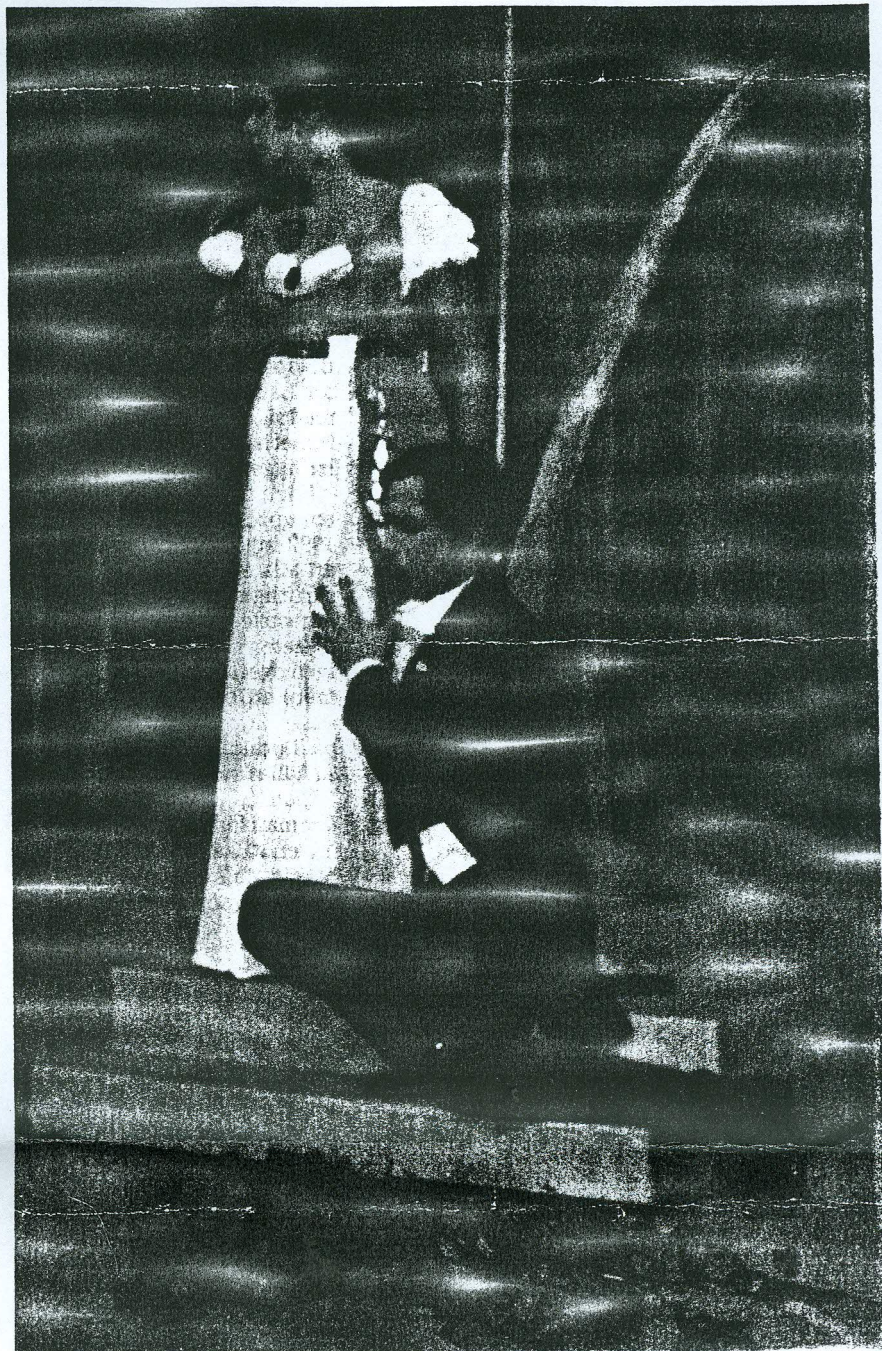
inte oäven. Handlingen presenterades huvudsakligen klart och med en viss slagkraft men stämningen hade mått bra av mera poesi i några av nyckelscener. Den användbara dekoren kunde ha belyst mera stämmingsfullt.

Kvällens största applåder fick **Kristjan Möiste** för sin mustigt sjungna furst Gremin. **Jutta Holmberg** har hunnit skaffa sig en teknik som väl klarar av Tatjanas roll. Rösterna har en fri, tilltalande klang, men kommer långsamt i gång och tycks sakna pianissimo. **Pekka Kuivalainen** är rätt typ som Lenskij men har ännu en del att finslipa i sin höjdt teknik och pianissimosång.

Birollerna var ganska roliga typer. **Tiina Penttinen** (Larina) var lämpligt varm och fjäskig, **Annaliisa Pillak** (Olga) hade underbar livsglädje och **Merle Silmato** (Filipjevna) var en ljuvlig, lantlig typ. **Andres Köster** gjorde med sin starka naturtenor en dräplig men överdriven Triquet. Att placera honom som sekundant var en dålig idé.

Så har vi titelrollen, den cyniske kosmopoliten Eugen Onegin, som gjordes intressant av **Rene Soom**. Han var inte särskilt kraftfull, synnerligen rörlig, litet i överkant rent av, men elegant och litet gripande på sitt sätt. Han har en märgig baryton som kräver finslipning och som ännu inte klarar höjden.

I elevernas eget intresse borde föreställningen ytterligare ses över. Språket har

Intressanta tolkningar. Jutta Holmberg och Rene Soom som Tatjana och Onegin i slutscenen av Tjajkovskijs opera som Sibelius-Akademien satt upp i samarbete med Joensuu stadsorkester, Estoniateatern och Estlands musikakademi.

ägnats stor uppmärksamhet och det hördes. Och avsikten med kör är inte bara en

kosmetisk brist utan rubbar hela balansen inte bara för publiken utan också för

sångareleverna och skådespelare. JAN

Granberg

Jevgeni Onegin ilma koorita

Ooper

Pjotr Tshaikovski Jevgeni Onegin, lavastaja Neeme Kuningas, dirigent Harri Karri, lavakujundus Marge Martin.

Osades: Rene Soom, Jutta Holmberg, Pekka Kuivalainen, Kristjan Mõisnik, Tiina Penttinen, Annaliisa Pillak ja Merle Silmato.

Almi-saal, 24. 01. 2003

Varem mängitud Joensuu, 06.11.02, esietendus Tallinnas 04.05.2003

Sibeliuse Akadeemia uus Jevgeni Onegini lavastus on valminud Joensuu linnaorkestri ja ooperiühenduse ning Estonia teatri ja Eesti Muusikaakadeemia koostööna. Nii et kindlasti ei olnud ilma koorita mängimise põhjuseks puudulikud ressursid. See oli valiku küsimus ning see valik oli kahetsusväärne, kunstniku eksimus. Ehk oli selle põhjuseks kusagil koostöös tekkinud arusaamatus?

Etendust dirigeeris üks koori repetiitoritest, Harri Karri. Joensuu linnaorkester mängis kohati väga hästi ning oluaks noorel dirigendil rohkem autoriteeti, võinuks ta sundida neid ühtlasemat taset hoidma ning oleks seega vähendanud apsakate esinemist.

Neeme Kuninga lavastus oli väga elav ja plastiline ning tema tabloididee – „puurides“ peategelased enne stseeni algust – oli üsna hea. Tegevus esitati enamjaolt selgelt ja teatud läbimurdejõuga, kuid atmosfäärile tervikuna oleks võinud hästi mõjuda pisut rohkem poeetilisust mõnedes võtmestseenides. Kasutatav dekoor oleks võinud olla etenduse atmosfääriga rohkem kooskõlas.

Õhtu suurima aplausi teenis Kristjan Mõisnik oma mahlakalt lauldud vürst Gremini eest. Jutta Holmberg oli jõudnud omandada tehnika, mis Tatjana rolli esitamiseks hästi sobis. Tema häälel on vaba ja veetlev kõla, kuid hääl läheb lahti pikkamööda ja puudu jääb pianissimost. Pekka Kuivalainen on Lenskiks täiesti sobiv tüüp, kuid temalgi on veel palju lihvida oma kõrgete toonide tehnikat ja pianissimot.

Kõrvalosatähtjateks olid päris lõbusad tüübid. Tiina Pettinen (Larina) oli sobivalt soe ja kerglane, Annaliisa Pillak (Olga) väljendas siirast elurõõmu ning Merle Silmato (Filipjevna) oli oivaliselt maalähedane tüüp. Andres Köster tegi oma tugeva loomuliku tenoriga pentsiku, kuid veidi ülemängitud Triqueti. Tema sekundandiks paigutamine polnud just eriti hea idee.

Ning siis on meil nimiosa – küüniline kosmopoliit Jevgeni Onegin, kelle Rene Soom meile huvitavaks tegi. Ta polnud kuigi tugev, kuid silmnähtavalt reibas ja agar, võibolla natuke liigagi, kuid omal viisil elegantne ja haarav. Tema tugev bariton nõuab lihvimist ja ei ole veel kõrgete toonide võtmiseks valmis.

Õpilaste enda huvides peaks etenduse veel kord üle vaatama. Keelele on pööratud suurt tähelepanu ning seda oli kuulda.